

DE PARASOL

School voor speciaal basisonderwijs

Gedragcode SBO de
Parasol

Datum laatste bijwerking: 30-06-2020

In opdracht van:

Locatie gegevens:

Richard Hollaan 2
3144 BB
Maassluis

Uitgevoerd door:

D-tac focus op gedrag en veiligheid
Waaier 34A
2451 VV Leimuiden
0172-507536

De auteur kan, behoudens opzet, bedrog of grove fout en nalatigheid in zijn hoofde, niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die gebruikers hebben geleden door het consulteren of gebruiken van dit document en de erin opgenomen informatie.

Gedragscode SBO de Parasol

Inhoud

Inleiding.....	4
1 Onze Gedragscode	4
1.1 Wat is een gedragscode?.....	4
1.2 Voor wie is de gedragscode van toepassing?	4
1.3 Het voordeel van een gedragscode is:.....	4
1.4 Bij het hanteren van de gedragscode zijn een aantal aandachtspunten belangrijk:.....	5
1.5 Doelen van de Gedragscode.....	5
1.6 De Gedragsnormen	5
1.6.1 Inleiding.....	5
1.6.2 Nadere uitwerking van de gedragsnormen	5
2. visie.....	7
2.1 visie sbo de Parasol.....	7
2.2 Visie pedagogisch klimaat.....	7
2.3 Aandacht voor gewenst gedrag.....	7
3. Het begeleiden van moeilijk verstaanbaar gedrag	8
3.1 Visie op grensoverschrijdend gedrag	8
3.2 Consideratie criteria	9
4. Route en beleid moeilijk verstaanbaar gedrag binnen de Parasol.....	10
4.1 Inleiding	10
4.2 Voorwaarden	10
4.3 Observeren en Signaleren van het moeilijk verstaanbare gedrag	11
4.4 Inschakelen van interne professionals en externe professionals.....	11
4.5 Inzet van het Zorgoverleg en OT.....	12
4.5.1 Zorgoverleg:.....	12
4.5.2 OT:.....	12

Inleiding

Voor u ligt de gedragscode van SBO De Parasol. De gedragscode is een document dat duidelijkheid schept aan leerkrachten, ouders en bevoegd gezag over de manier waarop SBO De Parasol vormgeeft aan het moeilijk verstaanbaar gedrag.

SBO De Parasol is een christelijke school voor speciaal basisonderwijs. De school staat in Maassluis. De leerlingen komen voornamelijk uit Maassluis maar ook uit Vlaardingen e.o.

Op dit moment hebben we +/- 60 leerlingen en 7 leerkrachten en in iedere groep een onderwijsassistent en specialisten. In deze gedragscode kunt u lezen wat een gedragscode precies inhoudt.

De visie en de missie van de Parasol op moeilijk verstaanbaar gedrag. Er wordt geprobeerd een omschrijving te geven over wat moeilijk verstaanbaar gedrag is en hoe er op de Parasol mee omgegaan wordt. Daarbij wordt er ook gekeken de cyclus die ingezet moet worden vanaf observatie/signaleren, toepassen en evalueren.

Onze Gedragscode

1.1 Wat is een gedragscode?

Een gedragscode beschrijft de gedragsregels waar alle betrokkenen binnen de Parasol zich aan moeten houden. Het doel van de gedragscode is het scheppen van duidelijkheid. Door deze regels op papier te zetten is iedereen op de hoogte en ontstaat er minder verwarring. Een gedragscode mag niet discriminerend zijn, ook mag de wet niet overtreden worden. Een opgestelde gedragscode functioneert uitsluitend als de afgesproken regels door alle betrokkenen voorgeleefd wordt en overtreding ervan met passende maatregelen wordt opgelost. Daarnaast moet een gedragscode levend gehouden worden door deze jaarlijks te evalueren en zo nodig bij te stellen. Tussentijdse bijstelling van de gedragscode en/of afspraken is niet wenselijk omdat dit transparantie kan verstoren.

1.2 Voor wie is de gedragscode van toepassing?

Onze gedragscode is erop gericht de omgangnormen met elkaar vast te leggen. Hiermee wordt bedoeld de wijze van omgang tussen:

- Medewerkers en leerlingen
- Medewerkers onderling
- Leerlingen onderling
- Medewerkers en ouders/verzorgers
- Externe discipline/bezoekers van de school

1.3 Het voordeel van een gedragscode is:

- Dat voor alle betrokkenen helder is wat de gedragsnormen binnen de school zijn.
- Dat alle betrokkenen elkaar actief kunnen aanspreken op naleving van gezamenlijke gedragsnormen.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van D-tac focus op gedrag en veiligheid.

- De school door middel van deze gedragsnormen duidelijk maakt hoe we omgaan met de aan ons toevertrouwde leerlingen.

1.4 Bij het hanteren van de gedragscode zijn een aantal aandachtspunten belangrijk:

- De gedragscode houdt niet in, dat gedrag wat niet in de regels is vastgelegd, automatisch wel toelaatbaar is.
- De gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.
- Bij het vaststellen van de regels moet rekening worden gehouden met de z.g. consideratie criteria (zie consideratiecriteria)

1.5 Doelen van de Gedragscode

- Het scheppen van een goed transparant pedagogisch klimaat waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen.
- Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin.
- Het bevorderen en bewaken van veiligheid, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle betrokkenen bij hun werk op onze school.
- Het bewaken van de, in de wet vastgestelde, privacywetgeving.

1.6 De Gedragsnormen

1.6.1 Inleiding

Om een gedragscode goed te laten functioneren zijn transparantie en duidelijkheid erg belangrijk. Om deze reden hebben wij zeven overzichtelijke gedragsnormen samengesteld. Deze opgestelde normen vormen het fundament van de manier waarop we met elkaar wensen omgaan binnen de school en zijn als volgt samengesteld;

De gedragsnormen van de Parasol:

1. De school is een wandelgebied, buiten hoeft dit lekker niet
2. Voor groot en klein zullen wij aardig zijn
3. Bij een conflict zeggen wij stop en we lossen het met elkaar op
4. Pesten geeft verdriet dus dat doen wij niet
5. Wij zetten ons altijd in, ook al hebben wij soms geen zin
6. Druk, rustig, boos of blij, op onze school hoort iedereen erbij
7. Wij zullen goed voor onze spullen zorgen, dan kunnen wij ze weer gebruiken morgen

1.6.2 Nadere uitwerking van de gedragsnormen

De door ons gerealiseerde gedragsnormen vormen als het ware een kapstok waar andere afspraken binnen de Parasol uit voortvloeien. Je kan hierbij bv denken aan voortvloeiende school en klassenregels.

1. De school is een wandel en stiltegebied, buiten hoeft dit lekker niet

Alle medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers hebben een verantwoordelijkheid in het voeren van een constructief veiligheidsbeleid. Met veiligheid bedoelen we een fysieke veilige omgeving, maar ook een sociaal veilige omgeving. We zijn dus alert op het voorkomen van ongevallen en letsel, maar ook op het naleven van onze gedragsnormen, die de basis zijn voor veilig pedagogisch klimaat.

2. Voor groot en klein zullen wij aardig zijn

We zijn ons bewust dat zorgen voor een ander ingewikkeld zijn. Ieder persoon heeft ten slotte eigen wensen en behoeften over de invulling hiervan. Binnen de Parasol vinden wij het echter belangrijk met alle betrokkenen relaties op te bouwen die niet alleen gericht zijn op regels en afspraken, maar waar nodig ook met oprechte intentie zorg te bieden wanneer een situatie hier om vraagt.

3. Bij een conflict zeggen wij stop en we lossen het samen op

Binnen de Parasol hechten we veel waarde aan een vriendelijke omgang met elkaar. Vriendelijkheid getuigt van respect en het verbetert ieders welzijn. Vriendelijkheid stimuleert empathie en mededogen en vermindert agressie. Het verbetert relaties en is gericht op wederzijds begrip en verbondenheid. We willen waar mogelijk rekening houden met elkaar en zijn gericht op harmonie. Wij verwachten dat medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en derden een vriendelijke omgang met elkaar te stimuleren en waar mogelijk te onderhouden.

Grensoverschrijdend of onaanvaardbaar gedrag passen niet in de vriendelijke omgang die we nastreven met elkaar. Onze aanpak/ begeleiding bij deze vormen van gedrag staan nader uitgewerkt in onze richtlijn.

Alle medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers gaan op een rustige manier in gesprek met elkaar en staan open voor de mening en het verhaal van de ander. Alle medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers onthouden zich van verbale of fysieke agressie tijdens een meningsverschil. Een conflict wordt altijd rustig uitgepraat, zo nodig met behulp van een derden.

4. Pesten geeft verdriet, dus dat doen wij niet

De medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers hebben respect voor datgene wat de ander zegt en reageren respectvol naar de ander. Niemand wordt genegeerd of buitengesloten.

5. Wij zetten ons altijd in, ook al hebben wij soms geen zin

De medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers accepteren en handelen in beste vermogen naar bovenstaande regels. Fouten maken mag. We leren van onze fouten en proberen het de volgende keer beter te doen.

6. Druk, rustig, boos of blij, op onze school hoort iedereen erbij

Iedereen die zich binnen onze school bevindt, wordt gelijkwaardig behandeld. De medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers onthouden zich binnen onze school van discriminatie en racisme. Discriminatie wegens uiterlijk, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

7. Wij zullen goed voor onze spullen zorgen, dan kunnen wij ze weer gebruiken morgen

Iedereen op school gaat op een verantwoordelijke manier om met mensen en materialen. Dit wordt zowel van de leerkrachten als van de leerlingen verwacht. Een rolmodel hierin spelen is daarbij van grote toegevoegde waarde.

2. visie

2.1 visie SBO de Parasol

Op SBO de Parasol staat het kind centraal. Elk kind heeft eigen mogelijkheden en een eigen hulpvraag. Door voor elk kind een ontwikkelperspectief op te stellen, en waar nodig een handelingsplan, sluiten we hier zo goed mogelijk bij aan. Het ontwikkelingsperspectief wordt vertaald naar het groepsplan, waarin voor ieder leerling doelen worden gesteld (geclusterd in subgroepen) die passen bij de ontwikkeling. Daarbij is het belangrijk, dat kinderen leren om samen te werken met andere kinderen, en dat kinderen voldoende kennis en vaardigheden opdoen. Hierbij kiezen wij voor de leerlingen met een praktisch gericht uitstroomprofiel meer vaardigheden gericht op de praktijk, zoals: thematisch aanbod Wereldoriëntatie, veilig internetgebruik, omgaan met geld e.d. Tegelijkertijd zetten wij ook in op sociaal emotioneel leren d.m.v. SoVa en gedragstrainingen.

Samenwerking met ouders en andere belanghebbenden zoals bijvoorbeeld fysiotherapeuten, logopedisten, Stichting Pameijer, ambulante begeleiders, schoolmaatschappelijk werk, CJG, leerplicht, staat bij onze school centraal om te komen tot de goede keuzes.

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich kunnen redden in de samenleving van de toekomst, met alle kansen en uitdagingen die ze gaan tegenkomen.

2.2 Visie pedagogisch klimaat

2.3 Aandacht voor gewenst gedrag

Op de Parasol richten we ons primair op het stimuleren en waar wenselijk belonen van gewenst gedrag. We willen voor onze leerlingen een omgeving creëren die veilig en vertrouwd is. Wij willen daarom werken vanuit een positieve grondhouding gericht op

stimulering, samenwerking en waardering. Deze voorwaarden kunnen ertoe bijdragen dat leerlingen minder snel moeilijk verstaanbaar gedrag laten zien en dus beter tot leren kunnen komen. Ook heeft het een positieve invloed op het vaak lage zelfbeeld van onze leerlingen en de manier waarop ze tegen situaties aankijken.

Wij doen dit op de volgende manier;

- Het voorkomen van overvraging op intellectueel en sociaal emotioneel niveau;
- De leerling betrekken bij zijn/ haar eigen proces;
- Deskundige medewerkers die beschikken over de juiste competenties en vaardigheden;
- Het aangaan van relaties op basis van betrouwbaarheid;
- Aan te sturen op gewenst gedrag;
- Het tonen van vertrouwen en waardering voor de inzet van onze leerlingen;
- Het creëren van een passend lesstofaanbod afgestemd op de individuele behoefte;
- Het bieden van structuur in tijd, ruimte en activiteiten;
- Het hebben van heldere normen en regels in de omgang met elkaar;
- Het opdoen van nieuwe succeservaringen;
- Samen te leren van opgedane ervaringen;
- Inzetten van DVS, PBS
- Hanteren van de gouden Parasolregels

3. Het begeleiden van moeilijk verstaanbaar gedrag

Bij onze leerlingen kan er sprake zijn van 'moeilijk' verstaanbaar gedrag'. De oorzaak en betekenis van het gedrag zijn dan lastig te achterhalen. Toch is het voor ons belangrijk het getoonde gedrag zo goed als mogelijk te begrijpen, omdat het vaak weerspiegelt hoe zij zich voelen. Blijdschap maar ook onzekerheid, machteloosheid, verveling en frustratie komen tot uiting in het gedrag. Bij het begeleiden van moeilijk verstaanbaar gedrag zijn wij als school doorlopend op zoek naar de achterliggende boodschap van het getoonde gedrag, omdat we alle vormen van gedrag als een vorm van communicatie zien. Wij trachten het getoonde gedrag van onze leerlingen te begrijpen en dit waar mogelijk door passende preventieve maatregelen te voorkomen zonder hierin conflict vermijdend te zijn. Als het moeilijk verstaanbare gedrag ondanks de ingezette preventieve middelen niet leidt tot verbetering van de situatie gaan we gezamenlijk met de ouders op zoek naar een passende begeleiding aansluitend bij de individuele begeleidingsvraag van de betrokken leerling. (* zie route moeilijk verstaanbaar gedrag hoofdstuk 5).

3.1 Visie op grensoverschrijdend gedrag

Soms kan het moeilijk verstaanbare gedrag van leerlingen ontaarden in (ernstig) grensoverschrijdend gedrag. Binnen de Parasol maken we onderscheidt tussen **grensoverschrijdende** gedragingen en **onaanvaardbare** gedragingen.

Grensoverschrijdend gedrag uit zich door handelingen van een groep of individu, die door een persoon, die deze handelingen als tegen zich gericht ziet, als vijandig, vernederend of intimiderend beschouwd. Bij onaanvaardbaar gedrag is er sprake van een direct risico op schade/ letsel bij de persoon die het gedrag vertoont en of de direct betrokken omgeving waarbij direct ingrijpen noodzakelijk is. In onderstaande tabel hebben we voorkomende gedragingen verdeeld in grensoverschrijdend en onaanvaardbaar gedrag. Een strikte afbakening van deze begrippen is niet mogelijk. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Non-verbaal	Verbaal	Fysiek
<p>Grensoverschrijdend gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ negeren van correcties ○ negeren van regels/afspraken ○ weglopen ○ pesten ○ intimidatie ○ obscene gebaren ○ uitdagen ○ discrimineren <p>Onaanvaardbaar gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ (Be)dreigen ○ intimidatie 	<p>Grensoverschrijdend gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ storen groepsproces (woorden en/of geluiden) ○ agressief taalgebruik (schelden) ○ kwetsen ○ uitdagen ○ liegen ○ pesten ○ discrimineren <p>Onaanvaardbaar gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afpersen ○ (be)dreigen ○ aanzetten tot vechtpartijen 	<p>Grensoverschrijdend gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ laten struikelen ○ vandalisme ○ met spullen gooien ○ pesten ○ seksueel gedrag <p>Onaanvaardbaar gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vechten ○ gericht met spullen gooien ○ intimidatie ○ afpersen ○ vernederende dingen laten doen ○ opzettelijk iemand pijn doen ○ eigendommen stelen ○ als wapen gebruiken van materialen

3.2 Consideratie criteria

Op de Parasol hebben veel leerlingen sociaal-emotionele en/of psychiatrische problemen. Bij veel leerlingen is er sprake van een discrepantie tussen de sociaal emotionele ontwikkeling enerzijds en het cognitieve vermogen aan de andere kant. Om recht te doen aan de uniciteit van de leerlingen willen we als school in de begeleiding bij grensoverschrijdende gedragingen en de eventuele passende maatregelen rekening houden met de volgende zaken:

- Wat is de vorm en intensiteit van het getoonde gedrag?
- Wat is de frequentie van het gedrag?
- Is er sprake van psychopathologische problematiek? (diagnose of vermoeden van)
- Wat is de sociaal emotionele ontwikkelingsleeftijd? (SEO)
- Wat is de cognitie van de leerling?
- Wat is het referentiekader van de leerling? (verleden, omgeving)
- Welke situatie: recente of toekomstige omstandigheden/gebeurtenissen waren van invloed op het getoonde gedrag?

Door voldoende rekening te houden met de bovenstaande consideratie criteria trachten wij zo goed als mogelijk aan te sluiten bij de aanwezige zorg en begeleidingsbehoefte van onze leerlingen.

Leerlingen die de gedragsnormen overtreden worden aan de hand van het stappenplan onaanvaardbare gedragingen begeleid of begrensd. Meestal zijn deze passende maatregelen afdoende. De school probeert voor alle leerlingen onderwijs te verzorgen binnen een veilig schoolklimaat. Als een leerling dit veilige klimaat ernstig verstoort, kan de schoolleiding ertoe overgaan een leerling tijdelijk te schorsen of te verwijderen. (* zie richtlijn schorsing/verwijdering)

4. Route en beleid moeilijk verstaanbaar gedrag binnen de Parasol

4.1 Inleiding

Leerlingen op de Parasol laten soms moeilijk verstaanbaar gedrag zien. Dit gedrag loopt uiteen van niet luisteren, non-coöperatie tot het vertonen van verbale en fysieke agressie. Soms komt een bepaalde gedraging incidenteel voor. Dan maken de betrokkenen zich hier niet te veel zorgen over. Het geven van de juiste aanwijzingen en het bespreken van het gewenste gedrag is dan afdoende. Soms is het gedrag zo opvallend of extreem, dat er verdergaande stappen in zorg en begeleiding nodig zijn. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het zorg of begeleiding traject met betrekking tot moeilijk verstaanbaar gedrag verloopt. Het traject begint met het signaleren van het getoonde moeilijk verstaanbare gedrag. Tijdens het proces van signaleren en analyseren wordt duidelijk of er gesproken kan worden van een incident of een structurele situatie.

4.2 Voorwaarden

Op de Parasol willen we voor de leerlingen een omgeving creëren die veilig en vertrouwd is. We scheppen een aantal voorwaarden, waardoor de leerlingen die veiligheid kunnen ervaren. Deze voorwaarden kunnen ertoe bijdragen dat leerlingen minder snel moeilijk verstaanbaar gedrag laten zien en dus beter tot leren kunnen komen. Hieronder worden een aantal voorwaarden, in willekeurige volgorde, benoemd.

- Vertrouwensband opbouwen
- Houding
- Communiceren
- Structuur in tijd, ruimte en activiteit
- Rust

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van D-tac focus op gedrag en veiligheid.

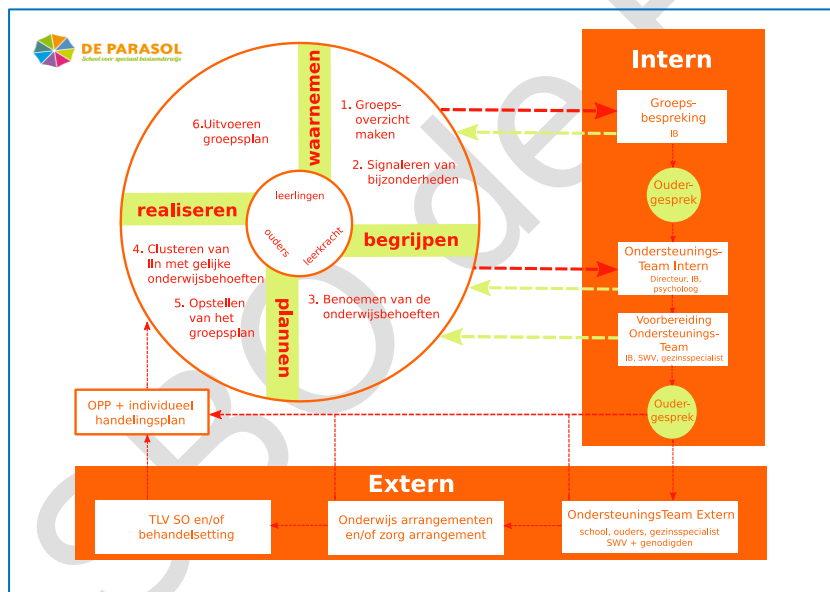
- Regels
- Afstemming met collega's
- Lesstofaanbod
- Afstemmen op de behoeften van de individuele leerling

4.3 Observeren en Signaleren van het moeilijk verstaanbare gedrag

De route moeilijk verstaanbaar gedrag start bij het observeren signalering van het moeilijk verstaanbare van de betrokken leerling door de leerkracht of een direct betrokken medewerker binnen de school. De betrokken leerkracht(en) zullen naar aanleiding van de getoonde signalen door middel van collegiale consultatie (met andere leerkrachten of de gedragspecialist) ervaringen en preventieve tips uitwisselen om het getoonde moeilijk verstaanbare gedrag op een positieve manier te beïnvloeden. De leerkracht gaat na of de voorwaarden die hij/zij in de klas creëert om de veilige en vertrouwde leeromgeving te waarborgen voldoende aanwezig zijn. Mogelijk scherpt hij/zij de voorwaarden aan, wat al invloed zal hebben op het gedrag.

De situatie wordt met de leerling en ouders besproken. Vervolgens worden de gemaakte afspraken door de betrokken leerkracht vastgelegd in het leerlingendossier (logboek en ondersteuningsbehoeften).

4.4 Inschakelen van interne professionals en externe professionals

Als de ingezette preventieve middelen en collegiale consultatie onvoldoende hebben geleid tot verbetering van de situatie kan er een beroep gedaan worden op de interne expert binnen de Parasol. De interne expert heeft de mogelijkheid direct advies en tips te geven n.a.v. een vooraf gedane dossieranalyse of vanwege de complexiteit van het gedrag één of meerdere

observatieafspraken te maken. Naar aanleiding van de observatie en tips zijn er de volgende mogelijkheden;

- De tips en adviezen na observatie hebben geleid tot het wenselijke resultaat
- De betrokken leerkrachten krijgen praktische ondersteuning en coaching om nog beter te kunnen anticiperen op de ondersteuningsbehoefte van de leerling
- De beeldvorming rondom de leerling dient bijgesteld te worden

- De interne expert kiest er met betrokken leerkrachten voor een signaleringsplan op te stellen
- De interne expert kiest er in overleg met de leerkracht en ouders voor de betrokken leerling in te brengen in het Zorgoverleg (ZO)

De betrokken gedragsspecialist coördineert en registreert de ondernomen acties in het logboek in Parnassys

4.5 Inzet van het Zorgoverleg en OT

4.5.1 Zorgoverleg:

Als de ingezette middelen na evaluatie onvoldoende hebben geleid tot de gewenste vorderingen zal de betreffende casuïstiek aanmelden bij het zorgoverleg, wanneer dit niet al gebeurd is. Het zorgoverleg team bestaat uit medewerkers van de school en externen; de directeur, IB-er, gezinsspecialist, medewerker van het SWV (samenwerkingsverband), schoolarts en overige externen indien nodig. Het team zit om de twee weken bij elkaar.

In dit overleg worden de volgende zaken besproken;

- Wat werkt er en wat niet?
- Hoe nu verder met deze situatie?
- Leerkrachtvaardigheden?
- Zijn we passend?
- Is aanvullende ondersteuning nodig?
- Is aanvullend onderzoek of diagnostisering nodig?
- Welke aanvullende expertise is benodigd?

Afhankelijk van de te nemen stappen wordt een nieuwe evaluatiedatum gepland. Dit proces wordt gemonitord door de Intern begeleider. De bevindingen uit het overleg worden genoteerd in het logboek in Parnassys.

4.5.2 OT:

Wanneer blijkt dat ons ondersteuningsaanbod nog onvoldoende resultaat biedt of niet past bij wat een leerling nodig heeft, dan wordt de leerling ingebracht in het OT (ondersteuningsteam).

De OT bestaat uit:

- De directeur
- De IB-er
- Een medewerker van het SWV
- Gezinsspecialist
- Orthopedagoog
- De didactische coördinator
- De ouders